

quis, Omniscientiam ad Dei naturam pertinere: sed tantum sunt occasio vel incitamentum, quò intellectus erigitur ac inducitur, ut ideas Dei & Omniscientiæ attentius contempletur, ac inter se conferat, ac sic hanc in illâ necessario includi deprehendat.

Jam verò quoniam omnes libri ex orationibus inter se connexis copulatisque constant atque conflantur, evidentissimè consequitur, summam maximamque, quam rebus verè accuratèque cognoscendis, intelligendisque præbere queunt utilitatem, in eò solò consistere, quòd Lectori cogitationem injiciant, eumque excitent ad ideas, quas jam rerum in mente efformatas habet claras atque distinctas, quæque in illis libris vocabulis denotantur, contemplandas, inter se comparandas, ac, num una alteri includatur aut connexa sit, examinandas: nullâ verò ratione intellectum in veram rerum cognitionem ex aut per se posse deducere; multò minus menti ideas claras distinctasque, si antea infusæ, inditæque non fuerint, indere, aut infundere, aut imprimere, aut aliò aliquò modò ingenerare.

His prælibatis, ad suprâ motam difficultatem amovendam dicimus, S. Scripturam, quoniam cum aliis libris in eò, quod ex orationibus componatur, convenit, etiam cum iisdem in veritate docendâ convenire debere: atque adeò tantum conducere ad lectores suos excitandos compellendosque, ut de rebus, de quibus in illâ sermo fit, cogitent, in illas inquirent, & num ita, quemadmodum proponitur, cum iis comparatum sit, examinent. Quod ut præstent, Philosophia, & quicquid jam cognitum atque perspectum habent, in subsidium vocandum, quò, quî prædicatum subjecto conveniat, perspicia- tur, enunciationis veritas eruatur, & simul verus sensus eliciatur atque educatur. Unde liquet veritatem non semper, in Scripturæ per Philosophiam interpretatione, sensum præcedere debere: adeoque minimè supervacaneum esse, Scripturam adire atque consulere; non quidem ut illa veritatem aut per se mentibus nostris ingeneret, aut clariorem distinctioremque reddat, aut magis firmam faciat: sed ut, quemadmodum diximus, occasionem materiamque cogitandi suggerat, & quidem de talibus, de quibus forsitan alias nunquam cogitasset. Quorum etiam summam hominum beatitatem concernentium, adeoque illis præ cæteris omnibus conducentium; non autem veritatis docendæ respectu ejus utilitas, & maxima, & aliorum librorum utilitati longè anteponenda est: quemadmodum passim omnium librorum utilitas pro rerum de quibus agunt, præstantiâ aut vilitate magni aut parvi ducitur atque æstimatur.

Atque ex his etiam luce meridianâ clariùs apparet, quàm longè à veri tramite deflectant, ac miserè errent illi Theologi, qui ex solarum S. Literarum lectione, sine ullâ aliâ rerum consideratione atque contemplatione, solidam S. S. Theologiæ notitiam hauriri posse, sibi persuaserunt, atque aliis persua-